

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

นรกภูมิ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

HELL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
Master of Fine Arts Program in Visual Arts
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2015
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ นรกภูมิ ” เสนอโดย
นายกิตติศักดิ์ เทพเกาะ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชา
ทัศนศิลป์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารัทสนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ
2. อาจารย์ปัญญา วิจินธนสาร

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณปรีชา เกาทอง)

...../...../.....

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ปัญญา ตันตสุข)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิริยญา ดวงรัตน์)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ปัญญา วิจินธนสาร)

...../...../.....

56004201: สาขาวิชาทัศนศิลป์

คำสำคัญ: นรกภูมิ

กิตติศักดิ์ เทพเกาะ : นรกภูมิ. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อ.ชงชัย ศรีสุขประเสริฐ และ อ. ปัญญา วิจินธนสาร. 50 หน้า

วิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “นรกภูมิ” เป็นการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม ที่มีแนวความคิด และแรงบันดาลใจมาจากคติความเชื่อทางพระพุทธศาสนาของไทย โดยนำเรื่องเกี่ยวกับนรก ซึ่งเป็น กุศโลบายที่ใช้เตือนสติ ให้มนุษย์รู้สึกเกรงกลัวต่อบาปที่ตนได้กระทำ มุ่งกระทำแต่ความดี เพื่อ ถ้ายทอดความคิด อารมณ์ และความรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมมนุษย์ในสภาพสังคมปัจจุบัน ออกมาใน รูปแบบศิลป์ไทยร่วมสมัย

สาขาวิชาทัศนศิลป์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2558

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. 2.

56004201: MAJOR : VISUAL ARTS

KEY WORD: HELL

KITTISAK THAPKOA: TREASURE. THESIS ADVISORS: THONGCHAI SRISUKPRASERT, AND PANYA VIJINTHANASARN. 50 pp.

This thesis under the theme of "hell" realizes a painting style inspired by the Thai principle and Thai religious belief regarding the story of "hell." This strategy encourages humans to respect the effects of sin and subsequently feel encouraged to do good. I present the thoughts, mood, and emotions evoked by human behavior in our current society and condition through the format of Thai contemporary art.

Program of Visual Arts

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature

Academic Year 2015

Thesis Advisors' signature 1. 2.

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอน้อมระลึกถึงพระคุณของปู่ ยา ตา ยาย ที่เป็นบุพการีและการเลี้ยงดู และ ศาสตราจารย์ชูด นิ่มเสมอ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาอันทรงคุณค่าในวิทยานิพนธ์นี้

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ และอาจารย์ปัญญาวิจิตร ธารสาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณาจารย์ประจำภาควิชาศิลปไทยทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่อการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งใจในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ผู้ให้ชีวิต ขอบคุณ คุณยาย และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ให้แง่คิดคำสอนในการดำเนินชีวิตแก่ข้าพเจ้าตลอดมา รวมถึงเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ที่คอยเป็นกำลังใจช่วยเหลือในการทำงาน

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยจงดลบันดาลให้ทุกๆท่านจงมีแต่ความสุข ความเจริญในชีวิต และสิ่งใดที่เป็นคุณงามความดีอันเกิดจากวิทยานิพนธ์นี้ ข้าพเจ้าขอน้อมอุทิศให้แก่บุคคลเหล่านี้ด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา	1
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
สมมติฐานของการศึกษา.....	2
ขอบเขตของการศึกษา.....	3
ขั้นตอนการศึกษา.....	3
แหล่งข้อมูล	3
วิธีการศึกษา	4
2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน.....	5
อิทธิพลทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	5
อิทธิพลทางด้านพระพุทธศาสนา.....	7
อิทธิพลทางด้านศิลปะ.....	8
3 การกำหนดรูปแบบและวิธีการในการสร้างสรรค์.....	13
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	13
ทัศนธาตุที่ใช้ในงานสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	21
4 การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	27
การสร้างสรรค์และพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1	26
การสร้างสรรค์และพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2	29
การสร้างสรรค์และพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3	33
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	36

บทที่	หน้า
5 บทสรุป.....	43
รายการอ้างอิง	44
ภาคผนวก	45
ประวัติผู้วิจัย	48

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพอิทธิพลจากสภาพความจริงของมนุษย์ในกรุงเทพมหานคร	6
2	ภาพอิทธิพลจากสภาพสังคมเสื่อมในกรุงเทพมหานคร	7
3	ภาพตัวอย่างภาพสัญชีพนรก.....	9
4	ภาพตัวอย่างภาพจักรวาลลอยน้ำ.....	10
5	ภาพตัวอย่างภาพโลกันตนรก.....	11
6	ภาพตัวอย่างภาพมหาโรธวนรก	12
7	ภาพแสดงลักษณะการร่างภาพด้วยดินสอบนกระดาษ.....	14
8	ภาพแสดงลักษณะการร่างภาพด้วยปากกานบนกระดาษ.....	15
9	ภาพแสดงลักษณะการร่างภาพด้วยคอมพิวเตอร์.....	16
10	ภาพแสดงลักษณะการร่างภาพด้วยฟู่กันและดินสอ.....	18
11	ภาพแสดงลักษณะที่ใช้ในกระบวนการสร้างน้ำหนักและพื้นผิว.....	19
12	ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างน้ำหนักด้วยเทคนิคเช็ดหมึก.....	19
13	ภาพแสดงขั้นตอนการปฏิบัติการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	20
14	ภาพแสดงลักษณะของรูปทรง	21
15	ภาพแสดงลักษณะรูปแบบของเส้น	22
16	ภาพแสดงลักษณะรูปแบบของสีและน้ำหนัก	23
17	ภาพแสดงผลที่เกิดขึ้นจากหมึกในกระดาษเมื่อนำมาสร้างเป็นพื้นผิว.....	24
18	ภาพแสดงลักษณะของพื้นที่ว่าง.....	25
19	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1	27
20	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 2	28
21	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 1	30
22	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 2	31
23	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 3	32
24	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3 ชั้นที่ 1	33
25	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3 ชั้นที่ 2	34
26	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3 ชั้นที่ 3	35
27	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1	37

ภาพที่		หน้า
28	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2	38
29	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3	39
30	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4	40
31	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5	41
32	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6	42

บทที่ 1

บทนำ

จากอดีตจนถึงปัจจุบันสังคมไทยได้เกิดการเปลี่ยนแปลง มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็น การติดต่อสื่อสาร ขานพาหนะ เทคโนโลยีต่างๆ ส่งผลทำให้การดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีและร้าย สังคมในปัจจุบันนี้ได้เกิดความวุ่นวายความรุนแรงขึ้น เช่น การฆ่ามนุษย์ด้วยกันเอง เหตุการณ์วางระเบิดในที่สาธารณะ เหตุการณ์ร้ายแรงชิงทรัพย์ ฯลฯ เป็นเพราะมนุษย์สมัยนี้ไร้สำนึกในศีลธรรม เกิดความเห็นแก่ตัวต้องการเอาชนะ มีความโลภโดยไม่คำนึงถึงผลร้ายที่เกิดขึ้นต่อผู้อื่น ปัจจุบันเทคโนโลยี วัตถุที่ทันสมัยเป็นเครื่องกล่อมกิเลสของมนุษย์ ยุคนี้ ความเจริญของสังคมจึงเป็นทั้งผลดีและทั้งผลร้ายต่อสังคมโลกยุคปัจจุบัน

ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา

สังคมปัจจุบันเต็มไปด้วยปัญหาสลับซับซ้อนมากมาย อันเป็นผลเนื่องมาจากคุณธรรมและศีลธรรมได้ลดลงไปจากจิตใจของผู้คนในสังคม จนเกิดความวุ่นวาย เกิดปัญหาความขัดแย้ง ต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น เป็นผลที่ทำให้เกิดความเลื่อมในสังคม จากที่ข้าพเจ้าได้พบเจอเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามสภาวะความจริงและกระทบต่อความรู้สึก จึงเกิดแรงบันดาลใจและได้นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ ภาพสะท้อนสังคมเลื่อม ที่เกิดการฆาตกรรม โจรกรรม ตลอดจนการทำร้ายผู้มีพระคุณ สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นการก่อกรรมทำชั่ว ในสภาวะไม่เกรงกลัวต่อบาป ปล่อยให้ความชั่วร้ายเข้ามาครอบงำ สังคมไทยปัจจุบันได้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคมเมืองอย่างรวดเร็ว จนทำให้มนุษย์เกิดความสะดักสะบายมากขึ้น แต่ถึงแม้สังคมไทยจะเจริญก้าวหน้าและพัฒนามากขึ้นเท่าไร แต่ในเรื่องของพฤติกรรมมนุษย์กลับเกิดความเลวทราม ไร้ศีลธรรมเกิดเป็นปัญหาทางสังคมมากขึ้นทุกวัน

จากคติความเชื่อทางไตรภูมิพระพุทธศาสนาเรื่อง นรกภูมิ เป็นความเชื่อของคนไทยที่ได้ยึดถือปฏิบัติมานาน เป็นคติหลักคำสอนให้มนุษย์ละเว้นจากการทำกรรมชั่ว รู้จักยึดเหนี่ยวจิตใจให้กระทำแต่ความดี เป็นคติความเชื่อที่สามารถกล่อมเกล้าจิตใจมนุษย์ โดยชี้ให้มนุษย์เห็นว่าเรื่องของ

เวรกรรมนั้นมีจริง บุญ บาป ขึ้นอยู่กับการกระทำ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เมื่อมีชีวิตอยู่อยู่กระทำกรรมใดไว้ ตายไปก็จะได้รับผลกรรมตามที่ตนได้กระทำ

ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาทรงสอนให้มนุษย์ได้พึงตระหนักถึงการกระทำความดีกับตนเอง และผู้อื่น ซึ่งข้าพเจ้าสนใจจึงนำมาถ่ายทอดถึงความจริงของสังคมไทยในด้านลบ เพื่อที่จะให้มนุษย์ได้ละอายต่อการกระทำชั่ว เพราะมนุษย์สมัยนี้ขาดความเป็นมนุษย์ ตกเป็นทาสของวัตถุ ข้าพเจ้าอยากที่จะกระตุ้นความคิดและจินตนาการให้มนุษย์เห็นความจริงที่เกิดขึ้นในสังคม รวมถึงความเลวร้ายของมนุษย์ที่ประพาศต่อมนุษย์ด้วยกัน

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะไทยร่วมสมัย ด้วยกรรมวิธีการวาดเส้น โดยการผสมผสานรูปทรงต่างๆ จากจินตนาการที่เกิดเป็นน้ำหนักขาวดำ ในรูปแบบงานจิตรกรรม 2 มิติ
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทย ที่เกิดพฤติกรรมเสื่อมในสังคมปัจจุบัน นำมาแสดงออกในเชิงศิลปะทัศนศิลป์ และนำมาสร้างสรรค์ตามลักษณะส่วนตนที่ยังคงเอกลักษณ์ไทย
3. เพื่อแสดงถึงสภาวะแห่งความทุกข์ของมนุษย์สังคมเมืองที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคปัจจุบัน เปรียบเทียบจากคำสอนพุทธธรรมและไตรภูมิ

สมมติฐานของการศึกษา

วิทยานิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าได้ค้นคว้าข้อมูลเพื่อการศึกษาและสังเคราะห์เนื้อหาสาระทางพฤติกรรมของมนุษย์ที่กระทำชั่ว จากคติความเชื่อไตรภูมิเรื่องนรกภูมิ นำมาสะท้อนถึงพฤติกรรมมนุษย์ของสังคมในปัจจุบัน และเรื่องราวที่แสดงออกผ่านงานศิลปกรรมรูปแบบคล้ายกับงานจิตรกรรมฝาผนังไทย ผสมผสานกับจินตนาการและสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อเน้นย้ำให้เกิดการตระหนักถึงปัญหาสังคมอันน่าสะพรึงกลัว ด้วยงานจิตรกรรม ที่แสดงน้ำหนัก พื้นผิว ด้วยเทคนิคจากกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปกรรมไทย เพื่อทำให้เกิดความงาม ความหมาย และสามารถเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมและประเพณีไทย

ขอบเขตการศึกษา

1. ด้านเนื้อหา แสดงให้เห็นถึงความทุกข์ โดยเฉพาะเรื่องของพฤติกรรมมนุษย์ในด้านลบที่มีความลุ่มหลงในกิเลส โดยนำมาสะท้อนผ่านงานจิตรกรรมผสมผสานกับความเชื่อเรื่องนรกที่คนไทยได้นับถือมานาน ถึงความรู้สึกของความทุกข์ ทรมานให้รู้จักสละอายุต่อการกระทำผิดของตน และเกรงกลัวต่อบาป ในรูปแบบงานศิลปะไทยร่วมสมัย
2. ด้านรูปแบบ เป็นการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมไทยร่วมสมัยในลักษณะสองมิติ คล้ายกับสมุดภาพไตรภูมินรก
3. ด้านเทคนิค เป็นจิตรกรรมเทคนิควาดเส้นบนผ้าใบ

ขั้นตอนการศึกษา

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากสื่อที่ตรงกับแนวทางที่สนใจ เช่น หนังสือ ข่าวสาร ภาพเหตุการณ์ต่างๆที่ปรากฏเช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ฯลฯ
2. ประมวลความคิด กำหนดขอบเขตการศึกษา และตั้งสมมติฐานให้ตรงตามจุดมุ่งหมาย
3. ทำเป็นแบบร่างที่สมบูรณ์ ที่พร้อมจะนำไปสร้างสรรค์เป็นผลงาน
4. ปฏิบัติงานจริง ผู้กระบวนกรการสร้างสรรค์
5. บันทึกข้อมูล ปัญหา ที่เกิดในระหว่างการสร้างสรรค์งาน เพื่อนำไปพัฒนาผลงานในแต่ละช่วง
6. นำผลงานมาวิเคราะห์ วิจารณ์ จากอาจารย์ผู้สอนเพื่อทำการพัฒนาให้เกิดความสมบูรณ์

แหล่งข้อมูล

1. ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสารและสื่อต่างๆเกี่ยวกับเรื่องคติความเชื่อพระพุทธศาสนา เรื่องนรก เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหา ความหมาย ปรัชญา และความเชื่อที่มีต่อนรกในไตรภูมิพุทธศาสนา
2. ศึกษาข้อมูลภาพจิตรกรรมฝาผนังไทยตามวัดวาอารามต่างๆ และสมุดภาพไตรภูมินรก เพื่อทำความเข้าใจในองค์ประกอบและที่มาของภาพสัตว์นรกที่ช่างไทยแต่โบราณได้จินตนาการและบันทึกไว้

3.ศึกษาข้อมูลจากงานจิตรกรรมร่วมสมัยไทยและงานจิตรกรรมในลัทธิลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ (Surrealism) เพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกให้ตรงตามเป้าหมายและทัศนคติส่วนตัวออกมาเป็นงานศิลปะไทยร่วมสมัย

4.ศึกษาข้อมูลจากสถานที่จริงถึงรูปลักษณะของมนุษย์ที่มีความทุกข์ เช่น จากพิพิธภัณฑ์ศึกษากายวิภาคศาสตร์ ฯลฯ

วิธีการศึกษา

ศึกษาเนื้อหาเรื่องเกี่ยวกับคติธรรมทางพระพุทธศาสนาเรื่อง นรก ตามความเชื่อของไทย รูปแบบโดยรวมแสดงถึงความทุกข์ ต่อบาปกรรมที่ได้สร้างมาของสัตว์นรกตามรูปแบบและที่มาของกรรมนั้น องค์ประกอบภาพมีความคล้ายกับสมุดภาพไตรภูมิ นรก ผสมผสานกับงานจิตรกรรมร่วมสมัยไทย ประกอบกับประสบการณ์ทำงานของข้าพเจ้า แสดงให้เห็นถึงความละเอียด เกรงกลัว ต่อบาป เป็นคติความเชื่อไทยในสังคมปัจจุบันที่แสดงออกผ่านงานศิลปะไทยร่วมสมัย

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน

ในการทำวิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ นรกรรม ข้าพเจ้าปรารถนาอยากนำเสนอความทุกข์ของมนุษย์ในสังคมปัจจุบัน ที่กระทำกรรมชั่วและได้รับผลกระทบตามที่ตนได้กระทำไว้ มนุษย์ที่มีความโลภได้กระทำชั่วนั้นจะไปสู่หนทางแห่งความทุกข์นำไปเกิดในดินแดน ทุกคติภูมิ เป็นดินแดนที่เต็มไปด้วยความทุกข์ เป็นที่ปราศจากความสุขโดยสิ้นเชิง

ปัจจุบันมนุษย์มีพฤติกรรมกระทำชั่วมากมาย เนื่องจากมนุษย์ขาดสติ ไม่เกลงกลัวต่อบาป ไม่เชื่อเรื่องของ บาป บุญ คุณ โทษ จึงเกิดปัญหาในทางชีวิต เช่น การฆ่าบิดามารดา ทำร้ายผู้มีพระคุณ ค้ามนุษย์ ก่อการร้าย และการทุจริต คอร์รัปชัน เป็นต้น พฤติกรรมชั่วของมนุษย์ในสังคมปัจจุบันพบเห็นบ่อยและเพิ่มมากขึ้น ตามข่าวสาร หน้าหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ฯ ในสังคมที่กำลังพัฒนาความเจริญก้าวหน้าความทันสมัยนั้นต่างก็เต็มไปด้วยมนุษย์ที่ประพฤดิชั่ว สังคมเมืองที่มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้นเท่าไร ความรุนแรงความวุ่นวายมีก็เพิ่มมากขึ้นเท่านั้น

จากสภาพของสังคมที่ข้าพเจ้าได้รับรู้และพบเห็นมานั้นส่งผลต่อการนำมาสร้างสรรค์สร้างแรงบันดาลใจออกมาเป็นผลงานวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ข้าพเจ้าขอแบ่งลักษณะข้อมูลของอิทธิพลออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม

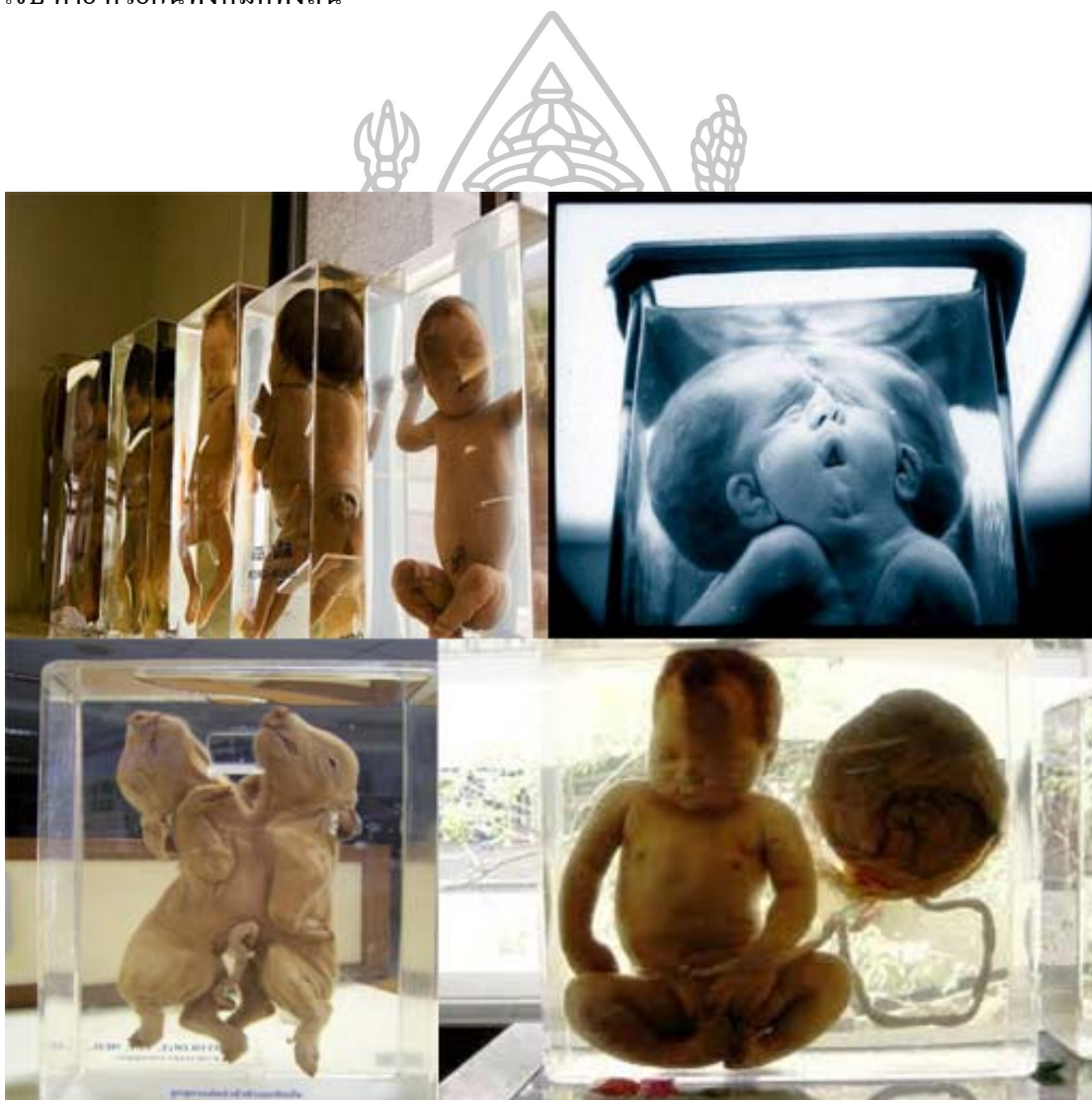
สังคมปัจจุบันเกิดปัญหาต่างๆมากมายประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งที่เกิดปัญหาความวุ่นวาย เช่น การทุจริต คดโกง และการฆ่าทำร้ายมนุษย์กันเอง ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องธรรม เลวร้ายอย่างมากต่อการดำรงชีวิต สังคมเสื่อมในทุกวันนี่เกิดจากมนุษย์ที่กระทำชั่ว ไม่เกลงกลัวต่อบาป จึงเกิดปัญหามากขึ้นทุกวัน

สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นทุกข์ที่พบเห็นได้จริงบนสังคมไทย ปัญหาสังคมที่เกิดแย่งชิงทะเลาะวิวาทกันมาในทุกวันนี่ มีเหตุมาจากการ”มองออก” คือมองโลกในทางวัตถุนิยม แย่งแย่งแข่งขันกันแสวงหาวัตถุ คือมองด้วยจุดประสงค์จะพึงพาวัตถุหลากหลายจนเกิดมีทัศนนะที่แตกต่างกัน มีจุดยืนที่แตกต่างกัน จับผิดเพ่งโทษกันและกันทำให้เข้าใจตรงกันไม่ได้¹

¹ โอนทัย, ใช้นัธรรมะกับการเมือง, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2546)

ในด้านปัญหาทางพันธุกรรมมนุษย์ก็ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญก้าวหน้าของสังคมเมือง มนุษย์ไม่สามารถหลบหลีกโรคภัยไข้เจ็บเหล่านี้ได้ จึงทำให้ส่งผลร้ายแรงต่อการดำเนินชีวิตในสังคม เช่น การเปลี่ยนแปลงทางสายพันธุ์ เกิดเป็นโรคร้ายสายพันธุ์ใหม่ที่พบมากขึ้นเรื่อยๆ ในสังคมปัจจุบัน

ทุกข์เหล่านี้มีอาจหลีกเลี่ยงได้เป็นดังคำพระพุทธศาสนา ที่ว่า “สัตว์ทั้งหลาย เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น”

ภาพที่ 1 ภาพอิทธิพลจากสภาพความจริงของมนุษย์ในกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 2 ภาพอิทธิพลจากสภาพสังคมเสื่อมในกรุงเทพมหานคร

อิทธิพลทางพระพุทธศาสนา

พุทธศาสนา เป็นศาสนาแห่งกรรมนิยม คือถือเรื่องกรรมว่ามีบทบาทสำคัญที่สุด กรรมคือการกระทำ กรรมจึงเป็นคำกลางๆ ไม่ได้ไม่ชั่ว ส่วนจะดีหรือว่าจะชั่วขึ้นอยู่กับการกระทำนั้นๆ ถ้าทำกรรมชั่วเรียกว่า อกุศลกรรม หรือบาปกรรม ทำกรรมดีเรียกว่า กุศลกรรม หรือบุญกรรม การกระทำกรรมทำได้ 3 ทางด้วยกัน คือ ทางกาย ทางวาจา และทางใจ

ในเรื่องของ นรกภูมิ ที่มาจากวรรณกรรมไทยก็ได้พูดถึงเรื่องของการกระทำชั่ว สัตว์ที่มาจากเกิดในขุมนรกนี้ได้กระทำความชั่วเป็นนิจ คิดอกุศลกรรม มีความโลภ จึงเป็นหนทางนำไปสู่ทุกข์ ภูมิ ทุกคติภูมิเป็นดินแดนแห่งความทุกข์ทรมาน ที่ไม่มีความสุข เป็นภูมิแห่งผลบาป ข้าพเจ้าจึงนำ

เรื่อง ไตรภูมิรามาถ่ายทอดผ่านการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ เพื่อที่จะให้สังคมได้รับรู้และพบเห็นถึงเหตุอันเลวร้ายในสังคมจากการกระทำของมนุษย์ ที่ได้กระทำความชั่วและได้รับผลของกรรม ทั้งในชาตินี้และพบชาติต่อไป

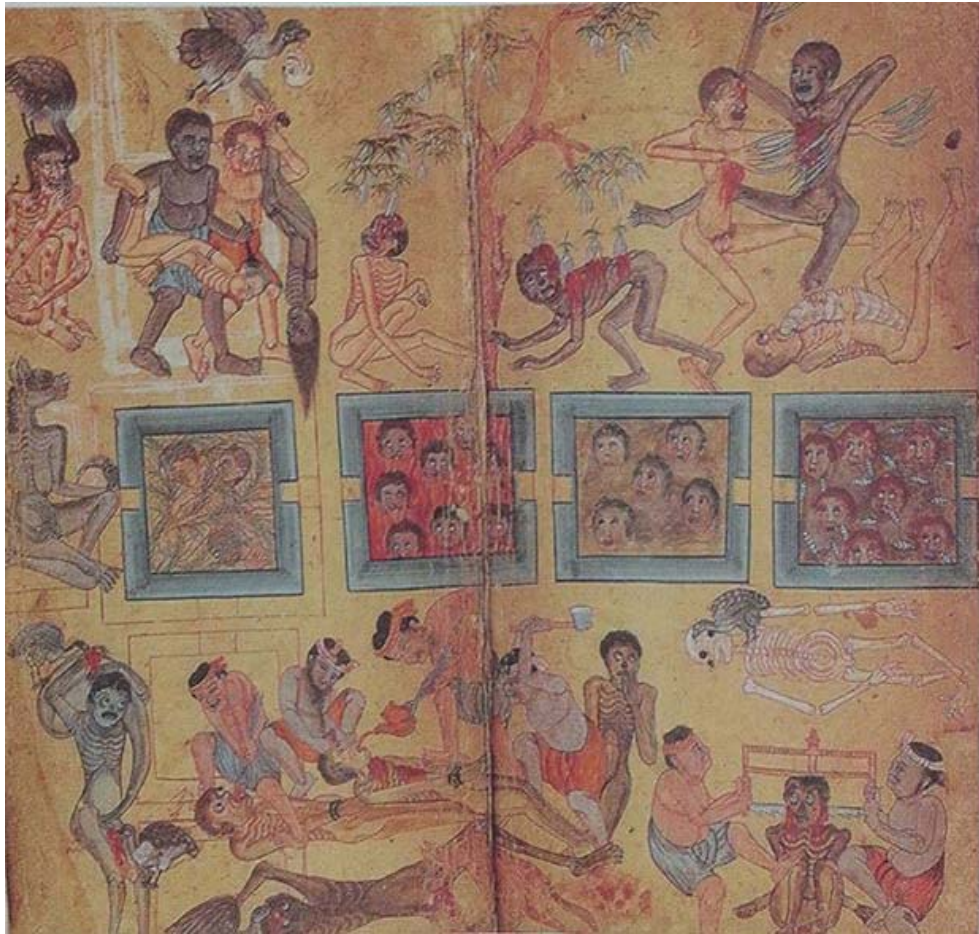
อิทธิพลทางด้านศิลปะ

ศิลปะเป็นสิ่งที่มีมนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น เพื่อสื่อความรู้สึก ความคิด สื่อความหมายต่อผู้ดู และสร้างคุณค่าต่อจิตใจของมนุษย์เอง เพื่อพัฒนาขีดเจลาจิตใจ และสติปัญญาของมนุษย์ให้มีความละเอียดอ่อน มองเห็นความงาม และคุณค่าในสรรพสิ่ง ศิลปะให้ความเพลิดเพลิน ความจรรโลงใจ แก่ผู้พบเห็นก่อให้เกิดปัญญา ความคิดอันจะนำไปสู่ความเป็นอารยะชน

ผลงานศิลปะของแต่ละชนชาติ แต่ละเผ่าพันธุ์ ได้ให้ประสบการณ์ใหม่แก่เรา หมายถึงให้เรารับอารมณ์ ความรู้สึก หรือความประสานกลมกลืน หรือความตื่นตัวของปัญญา หรืออะไรก็ตามที่ศิลปินหยิบยื่นให้ ศิลปะเหมือนหัวใจของชีวิตและวิญญาณที่เข้มข้น ที่ศิลปินได้ค้น กลั่น และกรองแล้วจากประสบการณ์ที่เขาได้รับมาด้วย ศิลปะที่ถึงขนาดจริงงั้น ยิ่งกลับไปดูบ่อยๆจะได้อะไรใหม่ๆเพิ่มขึ้น

ในภาพจิตรกรรมฝาผนังของไทยมีการแสดงออกที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ อันมีผลมาจากพื้นฐานความแตกต่างกันในสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรม เป็นสิ่งสำคัญที่มีส่วนผลักดันให้ช่างไทยโบราณได้สร้างสรรค์ผลงานภาพจิตรกรรมอันล้ำค่า เกิดความงามทางศิลปะทางเนื้อหาสาระที่สะท้อนคุณธรรม ความดีงามของสังคมไทยในอดีต สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นความรู้ที่จะได้ศึกษาและเป็นอิทธิพลต่อการทำงานจิตรกรรม

จากการศึกษาและเรียนรู้ภาพจิตรกรรมฝาผนังไทย ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความสนใจที่จะทำงานสร้างสรรค์โดยอาศัยแนวเรื่องจากภาพจิตรกรรมฝาผนังไทยมาผสมผสานกับรูปแบบส่วนตัว เกิดเป็นผลงานศิลปะไทยในรูปแบบจิตรกรรมร่วมสมัยไทย ที่บ่งบอกถึงนรกบนสังคมปัจจุบันที่แสดงถึงความทุกข์ ทรมาน ที่สอนให้มนุษย์ละเว้นการทำชั่ว แล้วหันมาทำความดี

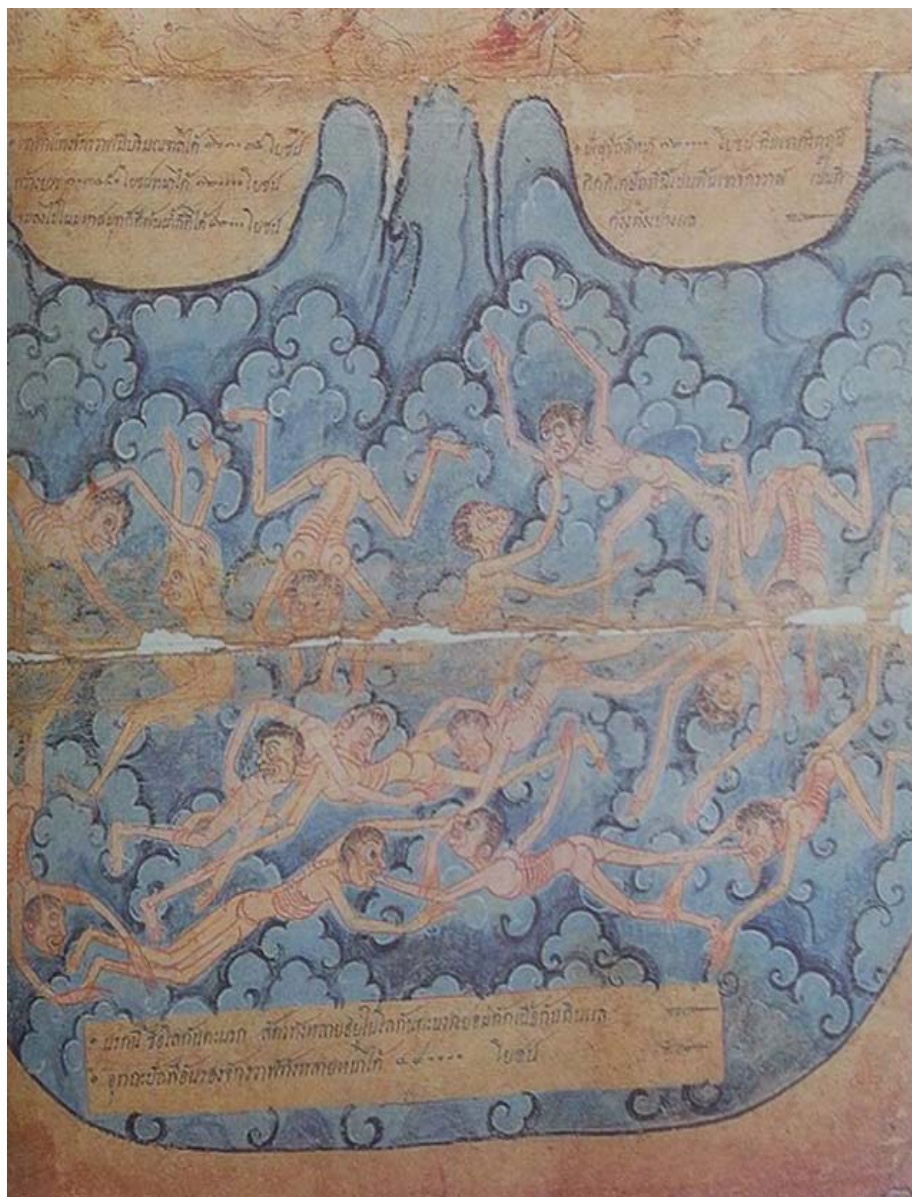
ภาพที่ 3 สัญชีพนรก

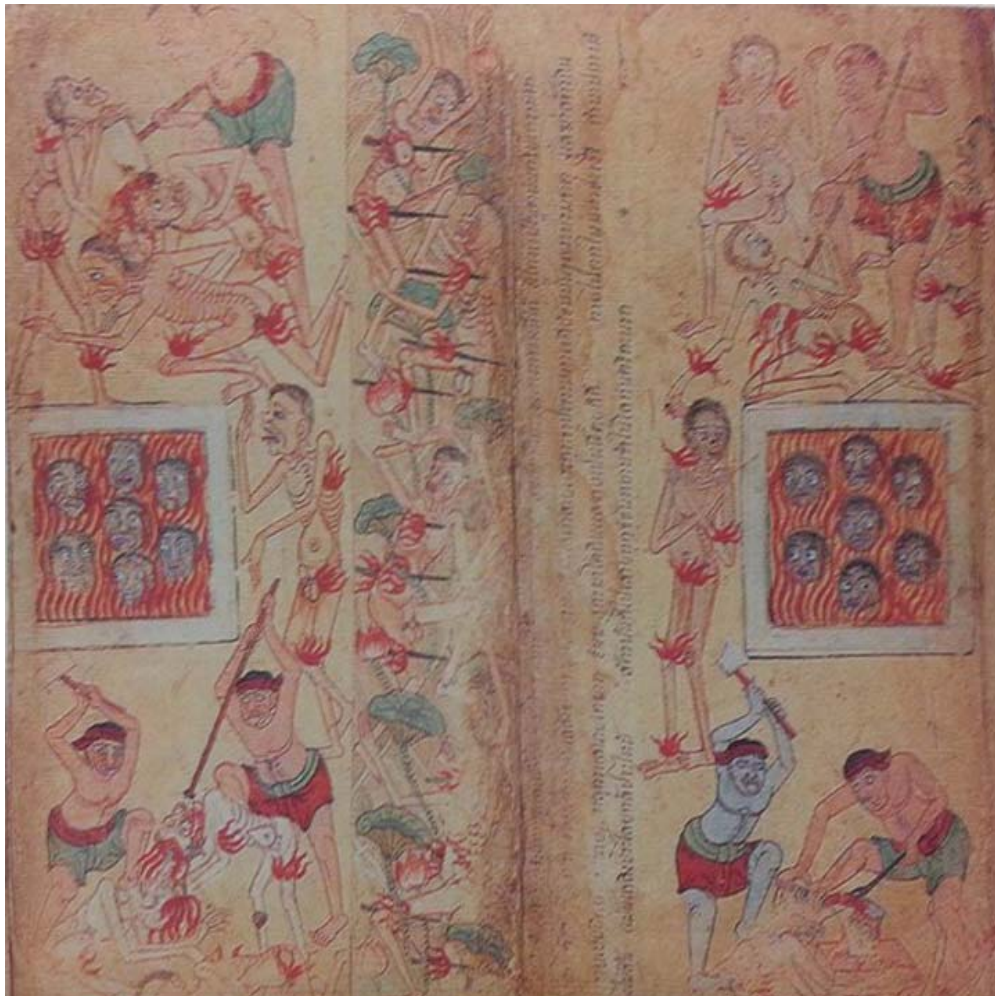
ที่มา: โลกทิปกรสาร.พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดแห่งชาติ,กรมศิลปากร, 2549.)

ภาพที่ 4 ภาพรวมจักรวาลลอยน้ำ

ที่มา: โลกที่ปกรสาร.พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดแห่งชาติ,กรมศิลปกร, 2549.)

ภาพที่ 6 มหาโรจนรก

ที่มา: โลกทิปกรสาร.พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดแห่งชาติ, กรมศิลปากร, 2549.)

บทที่ 3

กำหนดรูปแบบและวิธีการในการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าได้นำเสนอเนื้อหาในผลงาน โดยการผสมผสานรูปทรงของมนุษย์และสัตว์ เพื่อแสดงความคิดและความรู้สึกถึงความทุกข์ความทรมานของมนุษย์ ที่ได้รับผลจากการกระทำชั่วออกมาในรูปแบบเหนือจริง

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

1. การหาข้อมูลที่ศึกษา

1.1. ศึกษาและเก็บข้อมูลทางด้านพฤติกรรมของมนุษย์ในสถานที่จริง และข่าวสารสื่อทีวี หนังสือพิมพ์ต่างๆ เช่น สภาพความทุกข์ตามโรงพยาบาล เกิดการเจ็บป่วย การเกิดโรคร้าย และเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมไทย

1.2. การศึกษาหาข้อมูลจากหนังสือพระพุทธศาสนาไตรภูมิพระไตรปิฎก และงานจิตรกรรมไทยโบราณ เพื่อให้ตรงกับความมุ่งหมายมากที่สุด ตลอดจนถึงศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต

1.3. การศึกษาหาข้อมูลจากผลงานทัศนศิลป์ทุกแขนงที่ชื่นชอบ และมีแนวคิดเนื้อหาที่กล่าวถึงการสะท้อนความทุกข์ของมนุษย์ในแง่มุมต่างๆ

2. การสร้างภาพร่าง

การสร้างภาพร่างเกิดจากการซึมซับจากแหล่งข้อมูลสถานที่จริงและข้อมูลจากคติความเชื่อทางพระพุทธศาสนาผสมกับความรู้สึกมุมมองของข้าพเจ้า จนเกิดความรู้สึกที่ตรงตามความมุ่งหมาย ถึงการก่อกรรมทำชั่วของมนุษย์ในรูปแบบเหนือจริง โดยการสร้างภาพร่างนั้น เป็นการทดลองจัดวางรูปทรง หาน้ำหนัก พื้นผิว และองค์ประกอบเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ขึ้นก่อนการสร้างสรรค์ผลงานจริง

ภาพที่ 7 ภาพตัวอย่างภาพร่างต้นแบบด้วยดินสอบนกระดาษ

ภาพที่ 8 ภาพตัวอย่างภาพร่างต้นแบบด้วยปากกานกกระดาศ

ภาพที่ 9 ภาพตัวอย่างภาพร่างต้นแบบด้วยคอมพิวเตอร์

3. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานจริง

นำภาพร่างลายเส้นเป็นต้นแบบที่น่าพอใจมาขยายผลงาน โดยเพิ่มอารมณ์ความรู้สึกตามที่ต้องการ โดยไม่ยึดติดภาพร่างจนเกินไป อาจมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบต่างๆ ได้ตามความจำเป็นเพื่อให้ตรงกับความรู้สึกส่วนตัวให้มากที่สุด โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1. ขั้นตอนการเตรียมแผ่นภาพโครงสร้างที่ทำด้วยไม้ เพื่อให้เกิดแผ่นภาพรูปสี่เหลี่ยมตามขนาดที่ต้องการ หลังจากนั้นจึงนำผ้าใบมาขึงให้ตึงจนเป็นที่พอใจ

3.2. ขั้นตอนการเตรียมพื้นหลังด้วยการรองพื้นด้วยสีพลาสติกผสมด้วยกาวลาเท็กซ์ ในอัตราส่วนพอประมาณ 3-4 ชั้น พร้อมทั้งใช้กระดาษทรายขัดกับน้ำให้เรียบ

3.3. ขั้นตอนการขยายผลงาน นำภาพร่างที่สมบูรณ์ ขยายเท่าขนาดภาพจริง จากนั้นนำภาพที่ขยายมาเช็ดด้วยน้ำมันทินเนอร์ลงบนเฟรมผ้าใบที่เตรียมพื้นเอาไว้ เกิดเป็นพื้นผิวและน้ำหนักลดตาย ซึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมภายหลัง เพื่อความสมบูรณ์ของผลงาน

3.4. ขั้นตอนการเขียนภาพของข้าพเจ้าคล้ายคลึงกับวิธีการเขียนวาดเส้น ซึ่งจะใช้ผงค้ำวาดลงบนเฟรม คัดน้ำหนักโดยรวมก่อนแล้วจึงเน้นไปที่รายละเอียดของภาพ จากนั้นจึงเพิ่มความเข้มในส่วนที่เป็นน้ำหนักดำให้มากขึ้น ด้วยวิธีการลงน้ำหนักสีซ้อนกันเป็นชั้นๆ

ลักษณะการเขียนเป็นไปตามทิศทางของรูปทรงและทิวร่องรอยของพู่กันไว้บ้างในบางจุดตามความเหมาะสมของความงาม แสดงความเป็นกลุ่มก้อนของปริมาตรและทิศทางขององค์ประกอบและรูปทรง

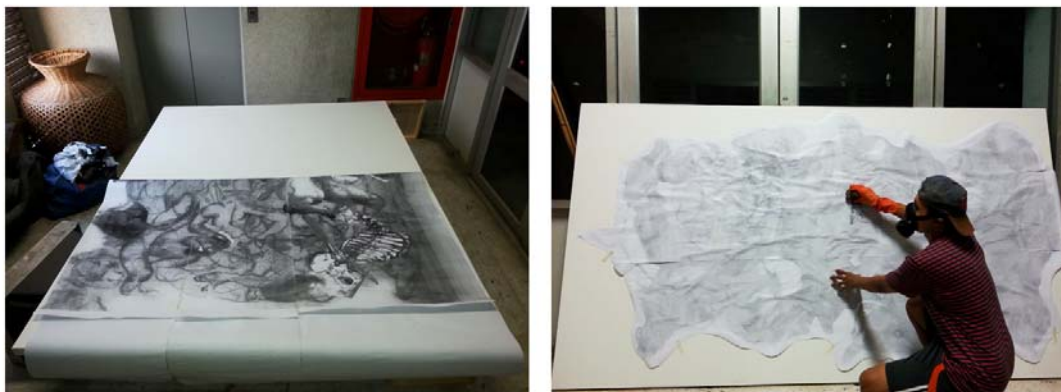
ในขณะที่ปฏิบัติงานจะมุ่งสู่ความรู้สึกและได้ตอบกับผลงาน พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนหาความลงตัวและความสมบูรณ์ในชิ้นงานนั้นๆ ให้มากที่สุด

3.5. วิเคราะห์ตรวจสอบภาพรวมของเนื้อหาสาระ รายละเอียด และทัศนธาตุต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ภายในผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ชิ้นนั้นๆ ทั้งโดยตนเอง และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อหาข้อดี และข้อเสียในผลงาน ทั้งในด้านเนื้อหา รูปแบบ เทคนิควิธีการ และกระบวนการนำเสนอให้ตรงตามวัตถุประสงค์ เพื่อที่จะนำไปพัฒนาสร้างสรรค์ในชิ้นต่อไปให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ภาพที่ 10 ภาพแสดงลักษณะการร่างภาพด้วยพู่กันและดินสอ

ภาพที่ 11 ภาพแสดงลักษณะที่ใช้ในกระบวนการสร้างน้ำหนักและพื้นผิว

ภาพที่ 12 ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างน้ำหนักด้วยเทคนิคการเซ็ดหมึก

ภาพที่ 13 ภาพแสดงขั้นตอนการปฏิบัติการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ทัศนธาตุที่ใช้ในงานสร้างสรรค์ผลงานงานวิทยานิพนธ์

1. รูปทรง คือ ส่วนที่เป็นรูปธรรมของงานศิลปะ รูปทรงเป็นตัวการสำคัญที่สื่อความหมายจากศิลปินไปสู่ผู้ดู และด้วยรูปทรงเพียงส่วนเดียว ศิลปินก็สามารถสื่อความหมายได้อย่างสมบูรณ์ โดยไม่ต้องอาศัยเรื่องหรือเนื้อเรื่องใดๆ รูปทรงจึงมีความสำคัญที่สุด จนอาจกล่าวได้ว่า รูปทรงคืองานศิลปะ¹

รูปทรง (Form) ในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในงานของข้าพเจ้า ที่แสดงออกถึงความทุกข์ที่เกิดจากการสร้างกรรมได้ ออกมาเป็นความคิด ความรู้สึก อารมณ์ และความหมาย จนทำให้ผู้ชมเกิดความกลัว และการละอายต่อบาป การแสดงออกทางรูปทรงในงานของข้าพเจ้าเป็นการผสมผสานในรูปทรงสิ่งมีชีวิตของคนและสัตว์ที่บิดเบี้ยว แสดงถึงพฤติกรรมของมนุษย์ที่กระทำชั่ว เกิดความทุกข์ ทรมาน ทำให้มนุษย์รู้สึกเกิดการเกรงกลัวและความละอายต่อบาปที่ตนได้กระทำ

ภาพที่ 14 ภาพแสดงลักษณะของรูปทรง

¹ชูลุด นิ่มเสมอ, องค์ประกอบของศิลปะ, พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2544), 209.

2. เส้น (Line) ในงานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ ประกอบไปด้วยเส้นโครงสร้าง (Structural Line) 3 ลักษณะใหญ่ๆ คือ ลักษณะแรกเป็นเส้นรอบนอกของรูปทรง แสดงออกโดยการกำหนดที่ว่างของรูปทรงในงานจิตรกรรม ส่วนในลักษณะที่สองเป็นเส้นภายใน เป็นเส้นโครงสร้างที่กำหนดทิศทางของรูปทรงที่ถูกย่อยไปจากรูปทรงโครงสร้าง สร้างความรู้สึกเคลื่อนไหวแบบซ้ำๆ รุนแรง ลักษณะที่สามเป็นเส้นลายละเอียด เป็นการใช้เส้นขนาดเล็กที่เกิดจากการทิ้งร่องรอยที่แปลงของพู่กัน เป็นตัวสร้างน้ำหนักอ่อนแก่ของแสงเงาและรูปทรง เพื่อให้เกิดเอกภาพอย่างสมบูรณ์

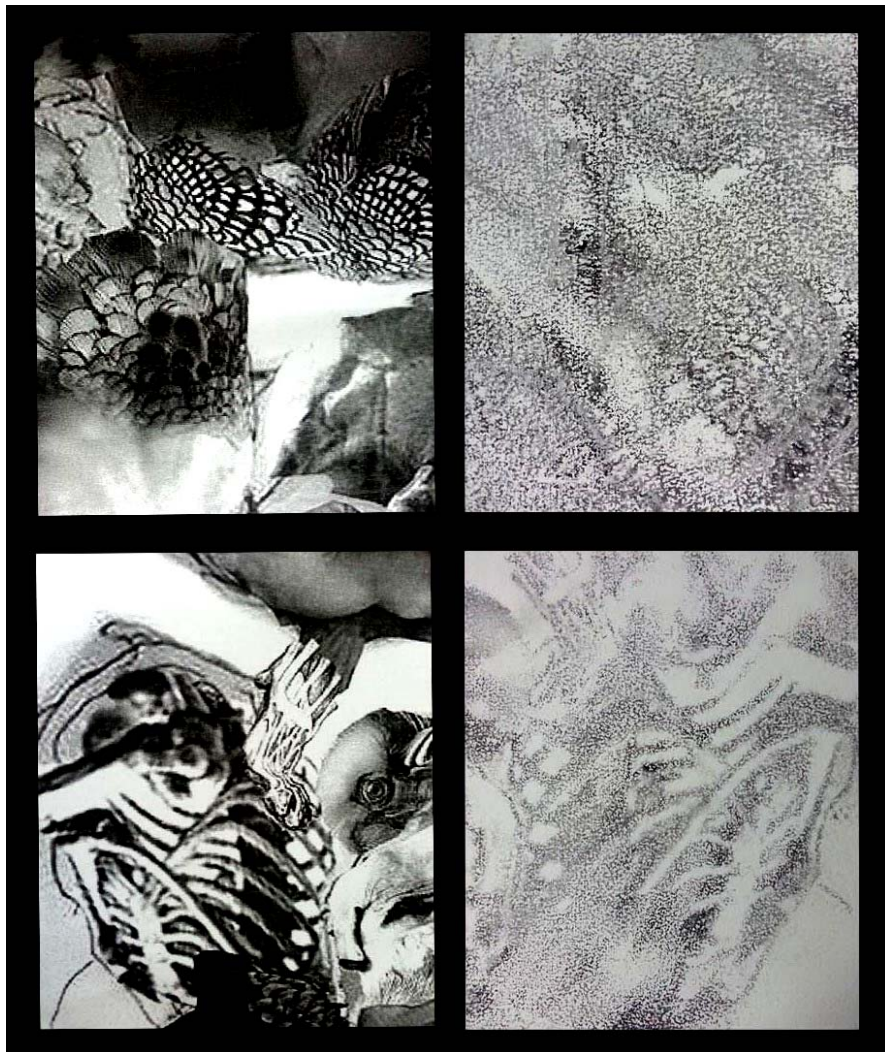
ภาพที่ 15 ภาพแสดงลักษณะรูปแบบของเส้น

3. สีและน้ำหนัก (Color and Tone) ในงานจิตรกรรมของข้าพเจ้าเป็นน้ำหนักสีขาว-ดำที่แสดงออกทางความรู้สึกของความทุกข์ ความทรมาน เกิด แก่ เจ็บ ตาย ความไม่เที่ยงของชีวิต พื้นหลังของภาพเป็นสีเทาและสีดำกำหนดบรรยากาศของภาพให้ดูมีความรู้สึกสุขุม ลุ่มลึก น่ากลัว หดหู่ ส่วนน้ำหนักของรูปทรงที่เป็นส่วนสำคัญนั้น ประกอบไปด้วยน้ำหนักขาว เทา ดำ โดยน้ำหนักเหล่านี้จะเชื่อมโยงน้ำหนักหนึ่งไปยังน้ำหนักหนึ่งได้ ทำให้ภาพนั้นดูกลมกลืนมีมิติเคลื่อนไหวทางสายตาและอารมณ์ได้อย่างชัดเจน แล้วยังนำพาไปสู่เนื้อหาสาระ ความรู้สึกที่ต้องการออกมาในภาพได้อย่างเป็นเอกลักษณ์

ภาพที่ 16 ภาพแสดงลักษณะรูปแบบของสีและน้ำหนัก

4. พื้นผิว (Texture) พื้นผิวในงานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ เป็นส่วนที่สำคัญเช่นกัน เป็นพื้นผิวที่ช่วยให้งานนั้นเกิดอารมณ์ เกิดความรู้สึก และเข้าถึงจุดมุ่งหมายได้ตรงประเด็น พื้นผิวในงานของข้าพเจ้าเกิดจากร่องรอยของการทำเทคนิค เช็ดหมึกกระดาษลงบนพื้นผ้าใบ ก่อให้เกิดเป็นรูปร่างคราบพื้นผิว โครงสร้างในภาพโดยรวมเป็นน้ำหนักกลางๆ ซึ่งพื้นผิวเหล่านี้ทำให้การเขียนภาพเกิดอารมณ์ และความรู้สึกตรงตามจุดมุ่งหมายพร้อมกับทำให้เกิดความสัมพันธ์กับเนื้อหาเรื่องราวที่จะแสดงออกถึงความทุกข์ และจังหวะทางสายตา อารมณ์ ทำให้ภาพดูมีเรื่องราวมากขึ้น

ภาพที่ 17 ภาพแสดงผลที่เกิดขึ้นจากหมึกในกระดาษเมื่อนำมาสร้างเป็นพื้นผิว

5. ที่ว่าง (Space) ถูกกำหนดให้ทำหน้าที่เป็นฉากหลังหรืออยู่ในบริเวณโดยรอบเพื่อให้เกิดมิติ และจังหวะของรูปทรงต่างๆ ที่ว่างในภาพมีลักษณะเป็นน้ำหนักเทาและดำ ช่วยทำให้ภาพมีบรรยากาศที่สุขุม เยือกเย็น แต่เนื้อหาสาระสำคัญทั้งหมดแสดงออกผ่านรูปทรงของสัตว์วันรกรเปรียบเสมือนแรงผลักดันที่ทำให้รูปทรงนั้นทำงาน ดังนั้นพื้นที่ว่างจึงเป็นตัวผลักดันให้รูปทรงโดดเด่นนั่นเอง

ภาพที่ 18 ภาพแสดงลักษณะรูปแบบของพื้นที่ว่าง

บทที่ 4

การดำเนินงานการสร้างสรรค้วิทยานิพนธ์

ผลงานสร้างสรรค์ในวิทยานิพนธ์ศิลปะหัวข้อ “นรกภูมิ” นี้มีเนื้อหาสาระที่สะท้อนถึงมนุษย์ในสังคมยุคปัจจุบัน โดยการสร้างและกำหนดรูปลักษณะในจินตนาการ ด้วยการแสดงออกของรูปทรงที่บ่งบอกถึงความทุกข์และเรื่องราวของความรุนแรงที่มนุษย์กระทำชั่วต่อมนุษย์ในสังคม ที่ปะทุออกมาจากภายใต้ของความรู้สึกรำคาญ ผ่านลงผลงานจิตรกรรมในรูปแบบเหนือจริง จากการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาเป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ก่อนที่จะมาเป็นผลงานวิทยานิพนธ์ในชุดนี้ ต้องอาศัยระยะเวลาและความรู้ในการดำเนินงานตลอดจนการแก้ปัญหาในเชิงทัศนศิลป์ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเนื้อหา รูปแบบ แนวคิดและเทคนิควิธีการ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องสมบูรณ์ และตรงตามจุดมุ่งหมายของการแสดงออก โดยมีระยะของการพัฒนาการสร้างสรรคตั้งแต่วาระแรกจนถึงปัจจุบันดังนี้

การสร้างสรรคและพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1

ผลงานในระยะแรกเริ่มนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าในช่วงต้นของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต โดยข้าพเจ้ามีแรงบันดาลใจ มาจากแนวคิดทางพระพุทธศาสนาเรื่องนรก มาแสดงออกโดยเน้นไปที่หลักคำสอนที่ใช้เตือนสติของมนุษย์ให้กระทำความดีละเว้นการทำชั่ว ด้วยองค์ประกอบภาพที่แสดงความรู้สึกเป็นขุมนรกต่างๆ แนวเรื่องของผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้นำเสนอมุมมองของพฤติกรรมมนุษย์ที่กระทำผิด แล้วได้ไปเกิดในนรกและได้รับผลกระทบนั้นๆตามที่ตนได้กระทำมา เมื่อตอนยังเป็นมนุษย์ โดยผ่านเนื้อหา รูปทรง และองค์ประกอบที่แสดงผ่านอารมณ์และความรู้สึก

ภาพที่ 19 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1

ภาพที่ 20 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 2

การสร้างสรรค์และพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

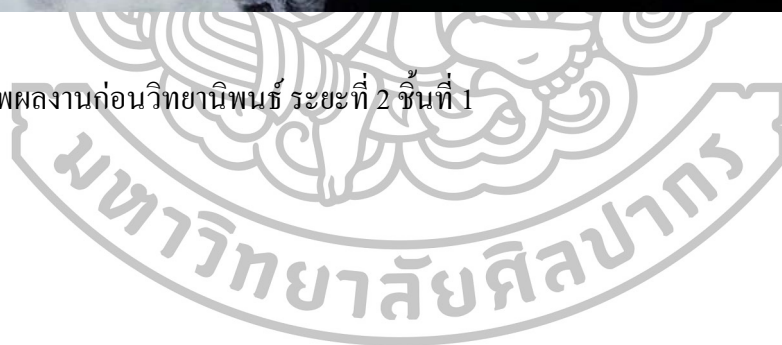
ผลงานในระยะนี้ มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาของการแสดงออกทางองค์ประกอบ แนวคิดให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยจะให้ความสำคัญในรูปทรง อารมณ์และสภาพแวดล้อมของนркให้รู้สึกสมจริง โดยอาศัยพื้นฐานทางคติความเชื่อเรื่องนркเป็นตัวกำหนดแนวคิด ประกอบกับจินตนาการของข้าพเจ้า ซึ่งในระยะที่ 2 นี้ การแสดงออกยังไม่ลงตัวสมบูรณ์เต็มที่เนื่องจากส่วนของรายละเอียดนั้นเกิดลวดลาย ความงามมากเกินไป จึงทำให้การแสดงออกถึงความทุกข้นั้นไม่ตรงตามที่วางแนวคิดเอาไว้ ทำให้รูปทรงที่แสดงถึงความทุกข์ ทรมาณ ไม่แสดงความรู้สึกมากเท่าที่ควร

ทางด้านวัตถุและรูปทรงยังขาดความกลมกลืนของ เส้น น้ำหนัก และพื้นที่ว่าง ทำให้ระยะหน้าของภาพขาดปริมาตร น้ำหนักภายในภาพส่วนรวมมีแต่น้ำหนักขาว ยังคงต้องเพิ่มเติมน้ำหนักเทา และดำจัด ลักษณะพื้นผิวก็ยังไม่สอดคล้องกับรูปทรง โดยรวมแล้วผลงานในช่วงระยะนี้แม้ว่ายังขาดความรู้สึก ไม่ชัดเจนขาดกำลัง แต่การปรับปรุงแก้ไขโดยการสร้างและหารูปทรงที่แสดงความรู้สึกออกมาให้กระทบต่อความรู้สึก จากคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ทำให้การแสดงออกในผลงานมีความสมบูรณ์และสอดคล้องกับความรู้สึกตรงตามจุดมุ่งหมายมากขึ้น

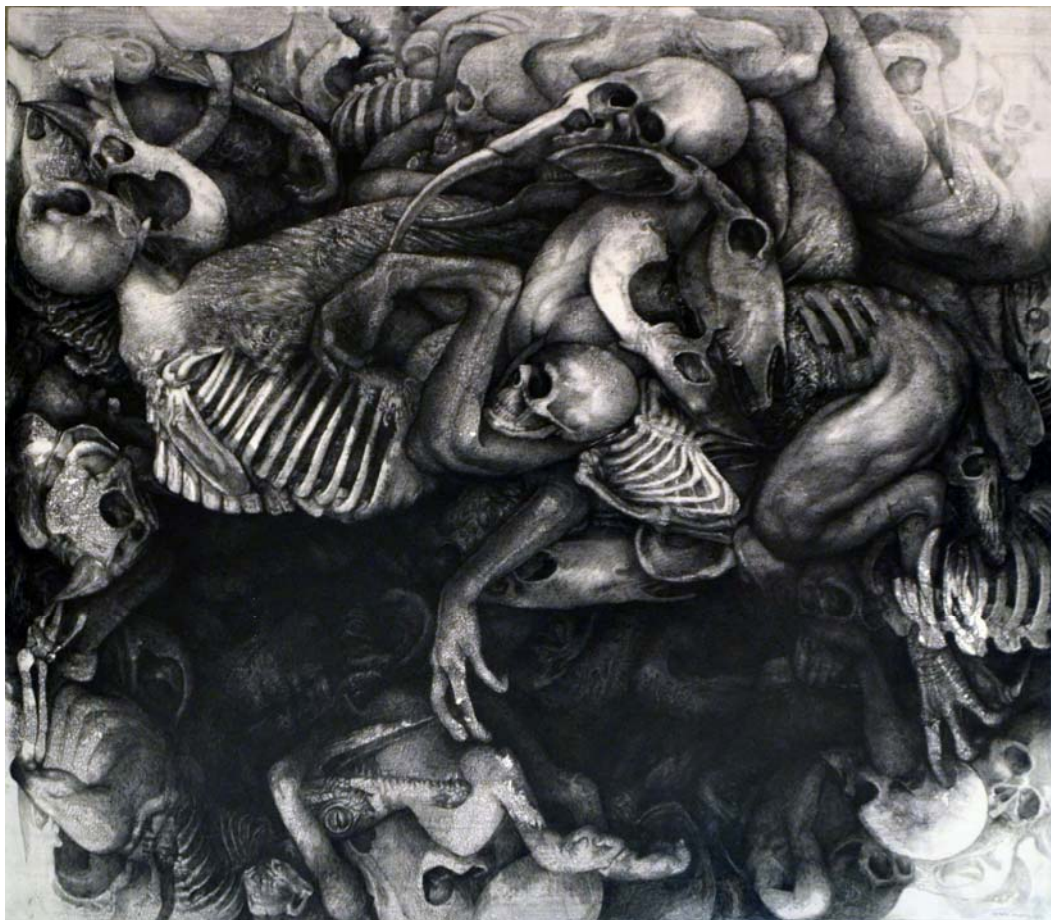

ภาพที่ 21 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 2 ชั้นที่ 1

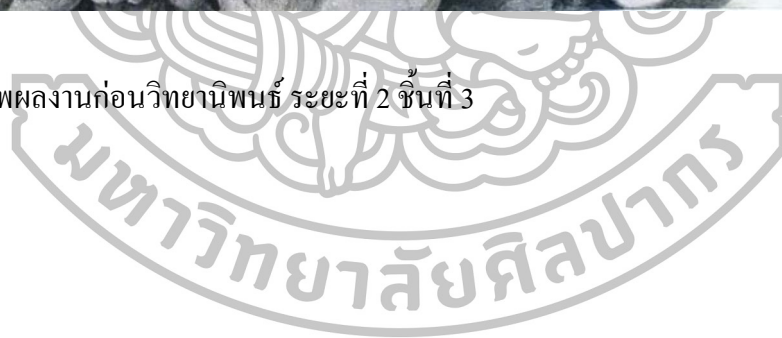

ภาพที่ 22 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 2 ชั้นที่ 2

ภาพที่ 23 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 2 ชั้นที่ 3

การสร้างสรรค์และพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3

ผลงานในระยะนี้พบปัญหาในเรื่องของจุดเด่นของภาพที่ดูไม่ชัดเจน สาเหตุเกิดจากน้ำหนักที่ไม่แตกต่างกันมากนัก รูปทรงที่ต้องการเน้นให้เป็นจุดเด่นยังขาดความเป็นปริมาตร รูปทรงขาดความลึกคืบของน้ำหนัก แต่ก็พัฒนาขึ้นมาจากระยะที่ 2 จากการวางองค์ประกอบของภาพนั้นทำให้เกิดความรู้สึกและเนื้อหาตามที่ต้องการจะแสดงออก

ภาพที่ 24 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 3 ชั้นที่ 1

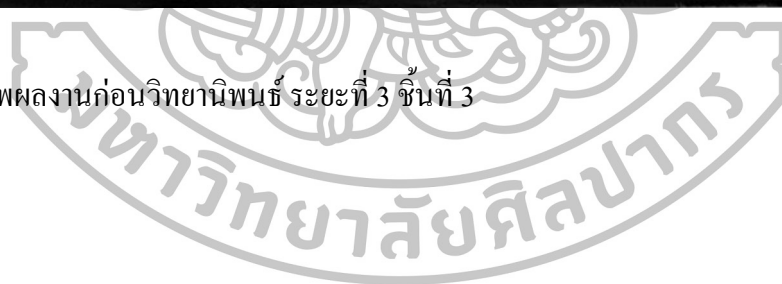

ภาพที่ 25 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 3 ชั้นที่ 2

ภาพที่ 26 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 3 ชั้นที่ 3

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานในระยะนี้มีความสมบูรณ์ลงตัวมากที่สุดในช่วงการทำวิทยานิพนธ์ ทั้งทางด้านความคิด เนื้อหาที่มีความชัดเจนนำเสนอมุมมองของนรกในสังคมที่เกิดความทุกข์และที่มาของผลกระทบตามหลักพระพุทธศาสนา ข้าพเจ้าอยากที่จะนำเสนอมุมมองด้านมิติของสังคมไทยที่มีการมุงร้าย เอรัดเอาเปรียบ ไม่ละอายต่อการกระทำผิดมาให้เห็นถึงความเสื่อมในสังคมและสะท้อนให้มนุษย์หันมาประกอบความดี จากข่าวสารที่พบเห็นในสังคมได้เกิดความวุ่นวาย ความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นทุกวัน ความรู้สึกสะเทือนใจเหล่านี้ ข้าพเจ้าเกิดความคิดความรู้สึกที่จะนำมาถ่ายทอดให้สังคมได้รับรู้ถึงความจริง ข้าพเจ้าได้นำมาถ่ายทอดมาเป็นงานสร้างสรรค์ทางศิลปะ โดยนำแนวคิดเรื่องนรกมาเป็นแนวความคิดของการสร้างสรรค์ศิลปะที่สอดคล้องกับชีวิตของคนในสังคมไทย ภาพผลงานของข้าพเจ้าในวิทยานิพนธ์ชุดนี้จะพูดถึงเรื่องของการกระทำ “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” มีลักษณะของรูปทรงของคนผสมผสานกับสัตว์ ที่มีความพิกล บิดเบี้ยวตามที่มาของผลกระทบที่ตนได้กระทำมาเมื่อตอนเป็นมนุษย์

ผลงานในระยะวิทยานิพนธ์นี้ได้ปรับแก้ไขให้มีลักษณะการเขียนที่ดูสมเหตุสมผลมากขึ้น โดยจะเน้นเรื่องของรูปทรงที่ดูสมจริง และเพิ่มจุดปะทะทางสายตาด้วยค่าน้ำหนักที่สว่างจัดเพื่อก่อให้เกิดจุดสนใจของภาพที่นำสายตาไปยังส่วนสำคัญที่แทรกตัวอยู่ตามรูปทรงของวัตถุ มีการเพิ่มบรรยากาศที่ดูหนักแน่น เข้ามาปกคลุมรูปทรงทั้งหมดทำให้เกิดความน่าสนใจ และความตื่นต้ออารมณ์ของผู้ชม ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของการแสดงออกภายใต้หัวข้อวิทยานิพนธ์ที่ชื่อว่า “นรกภูมิ”

ภาพที่ 27 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ภาพที่ 28 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

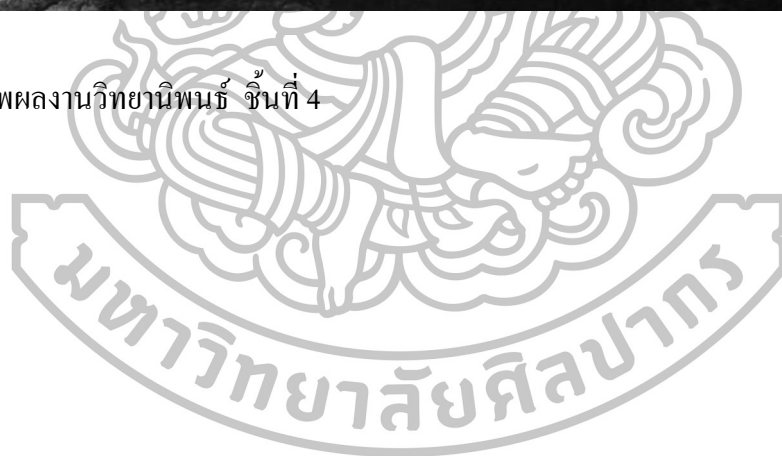

ภาพที่ 29 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาพที่ 30 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ภาพที่ 31 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5

ภาพที่ 32 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6

บทที่ 5

บทสรุป

ข้าพเจ้าได้สร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ศิลปะ โดย นำความคิด และแรงบันดาลใจมาจากคติความเชื่อเรื่อง “นรกภูมิ” ซึ่งเป็นกุศโลบายที่ทำให้มนุษย์ในสังคมเกิดความเกรงกลัว ความละอายต่อการกระทำผิดของตนเอง มาสื่อโดยการแสดงออกด้วยผลงานวิทยานิพนธ์ ด้วยแนวคิด ผ่านเทคนิควิธีการทางทัศนศิลป์ โดยพัฒนารูปแบบที่มีลักษณะเฉพาะตนผสมผสานกับรูปแบบจิตรกรรมฝาผนังไทยมาสร้างสรรค์เป็นรูปแบบใหม่ที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตคนในสังคมปัจจุบัน นอกจากจะแสดงออกผ่านผลงานทัศนศิลป์แล้วยังกระตุ้นเตือนให้สังคมเกิดการรับรู้ถึงความรุนแรงที่เกิดขึ้น และหาทางแก้ไขปัญหา เพื่อป้องกันภัยที่กำลังจะเกิดขึ้นจากสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีอาจหลีกเลี่ยงได้

วิทยานิพนธ์ชุดนี้ มีเนื้อหาสาระ และจุดมุ่งหมายในการนำเสนอมุมมองของข้าพเจ้าด้วยผลงานศิลปะ โดยมีได้คาดหวังถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคม แต่เป็นการเสนอความคิดเพื่อเตือนสติให้ผู้คนในสังคมได้รับรู้ถึงเหตุของความทุกข์ และความวุ่นวายของสังคมยุคปัจจุบัน ให้เล็งเห็นและนำมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และมุ่งกระทำความดีงามสู่สังคมไทย ข้าพเจ้าจึงถ่ายทอดมาเป็นผลงานศิลปะในรูปแบบ ศิลปะไทยร่วมสมัย

รายการอ้างอิง

ชลุด นิ่มเสมอ. องค์ประกอบของศิลปะ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2544

อโนทัย. ใช้ธรรมะกับการเมือง, พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2546

พระสังฆราชเมธีจักร. โลกที่ปกสาร, พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักหอสมุดแห่งชาติ, กรมศิลป, 2549

พระศรีวิสุทธิโสภณ วิลาศ ป.9. วรรณกรรมไทยเรื่อง ภูมิวิลาสินี, กรุงเทพฯ: ธนาคารกรุงเทพ จำกัด, 2513

ภาคผนวก

รายละเอียดผลงานการสร้างสรรค์

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1

1. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1
ชื่อผลงาน “ธูสนรกร” เทคนิค วาดเส้นบนผ้าใบ
ขนาด 175 x 190 เซนติเมตร พ.ศ. 2556.
2. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 2
ชื่อผลงาน “กุกุพนรกร” เทคนิค วาดเส้นบนผ้าใบ
ขนาด 150 x 110 เซนติเมตร พ.ศ. 2556.

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

1. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 1
ชื่อผลงาน “สังฆาฏนรกร” เทคนิค วาดเส้นบนผ้าใบ
ขนาด 150 x 180 เซนติเมตร พ.ศ. 2557.
2. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 2
ชื่อผลงาน “สัตยูชีวมหานรกร” เทคนิค วาดเส้นบนผ้าใบ
ขนาด 190 x 170 เซนติเมตร พ.ศ. 2557.
3. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 3
ชื่อผลงาน “สัตยูชีวมหานรกร 1” เทคนิค วาดเส้นบนผ้าใบ
ขนาด 150 x 170 เซนติเมตร พ.ศ. 2557.

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3

1. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3 ชั้นที่ 1
ชื่อผลงาน “อเวจี” เทคนิค วาดเส้นบนผ้าใบ
ขนาด 200 x 160 เซนติเมตร พ.ศ. 2558.
2. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3 ชั้นที่ 2
ชื่อผลงาน “ทุกข์เวทนา” เทคนิค วาดเส้นบนผ้าใบ
ขนาด 250 x 160 เซนติเมตร พ.ศ. 2558.
3. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3 ชั้นที่ 3
ชื่อผลงาน “โรรุมหานรกร” เทคนิค วาดเส้นบนผ้าใบ

ขนาด 150 x 180 เซนติเมตร พ.ศ. 2558.

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์

1. ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน “โรรัมหานคร” เทคนิค วาดเส้นบนผ้าใบ

ขนาด 170 x 150 เซนติเมตร พ.ศ. 2558.

2. ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน “โรรัมหานคร 1” เทคนิค วาดเส้นบนผ้าใบ

ขนาด 150 x 185 เซนติเมตร พ.ศ. 2558.

3. ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน “ทุกขเวทนา” เทคนิค วาดเส้นบนผ้าใบ

ขนาด 200 x 200 เซนติเมตร พ.ศ. 2558.

4. ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน “สังขธรรม” เทคนิค วาดเส้นบนผ้าใบ

ขนาด 130 x 180 เซนติเมตร พ.ศ. 2558.

5. ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5

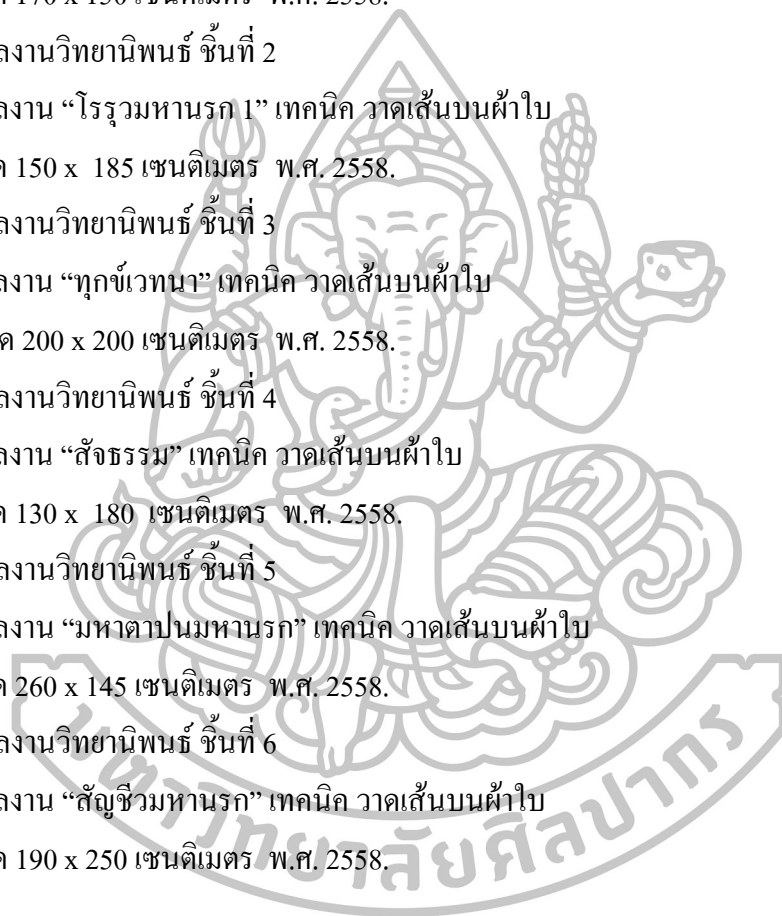
ชื่อผลงาน “มหาตปนมหานคร” เทคนิค วาดเส้นบนผ้าใบ

ขนาด 260 x 145 เซนติเมตร พ.ศ. 2558.

6. ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6

ชื่อผลงาน “สัญชีวมหานคร” เทคนิค วาดเส้นบนผ้าใบ

ขนาด 190 x 250 เซนติเมตร พ.ศ. 2558.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายกิตติศักดิ์ เทพเกาะ
เกิด	22 ธันวาคม 2532
ที่อยู่	15 หมู่ 5 ต.เทพาลัย อ.คง จ.นครราชสีมา 30260
โทร	085-355-9311
E-mail	maja_majacom@hotmail.com
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2544	โรงเรียนบ้านกระดิน จ.นครราชสีมา
พ.ศ. 2550	โรงเรียนธารปราสาทเพชรวิทยา จ.นครราชสีมา
พ.ศ. 2555	สำเร็จการศึกษาศาสนาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ. 2558	สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาศิลปะไทย คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เกียรติประวัติ	
พ.ศ. 2548	รางวัลพิเศษ ศิลปกรรม "นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต" โดชิบา ครั้งที่ 17
พ.ศ. 2550	รางวัลดีเด่น ศิลปกรรม "นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต" โดชิบา ครั้งที่ 19 รางวัลเหรียญทองแดง ศิลปกรรมเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 2
พ.ศ. 2554	ร่วมแสดงศิลปกรรม "นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต" โดชิบา ครั้งที่ 23
พ.ศ. 2555	ร่วมแสดงนิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 34 รางวัลที่ 2 สนับสนุนธนาคารกรุงไทย การประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 58 รางวัลเกียรตินิยม เหรียญเงิน "ศิลป์ พีระศรี" ศิลปกรรมร่วมสมัยศิลปินรุ่น เยาว์ ครั้งที่ 29 รางวัลยอดเยี่ยม การประกวดศิลปกรรม "ดาวเด่นบัวหลวง" ครั้งที่ ๕ รางวัลดีเด่น YOUNG THAI ARTSIST AWARD รางวัลเพื่อศิลปะและ เยาวชนไทย
พ.ศ. 2556	รางวัลดีเด่น จิตรกรรม เอเชีย พลัส ครั้งที่ 3

- พ.ศ. 2556 ได้รับรางวัลคัดเลือกไปร่วมงานศิลปะ America Los Angeles โครงการค่าย
เยาวชนสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมสมัย ครั้งที่ 8
รางวัลเหรียญทองแดง การประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 59
รางวัลเหรียญทอง การประกวดศิลปกรรม UOB ครั้งที่ 6
รางวัลชมเชย การประกวดศิลปกรรม มองสิ่งห์ ผ่านศิลป์ ฉลองวาระ
ครบรอบ 80 ปี บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด
รางวัลที่ 3 การประกวดศิลปกรรม “อมตะ อาร์ต อวอร์ด” ครั้งที่ 5
- พ.ศ. 2557 รางวัลเกียรตินิยม เหรียญเงิน “ศิลป์ พีระศรี” ศิลปกรรมร่วมสมัยศิลป์ป็นรุ่น
เยาว์ ครั้งที่ 31
รางวัลเหรียญทองแดง นิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 36
รางวัลที่ 2 สนับสนุนธนาคารกรุงไทย การประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ
ครั้งที่ 60
- พ.ศ. 2558 รางวัลที่ 2 การแสดงภาพพิมพ์และวาดเส้นนานาชาติ ครั้งที่ 4
รางวัลเหรียญเงิน นิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 37
- การแสดงผลงาน**
- พ.ศ. 2555 นิทรรศการศิลปะไทย 36 ปี ภาควิชาศิลปะไทย คณะจิตรกรรม
ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ณ หอศิลป์สมเด็จพระ
นางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ
- พ.ศ. 2556 นิทรรศการ “ศิลป์นิพนธ์” ยอดเยี่ยม ปี 2556 ณ หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้า
สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
การแสดงนิทรรศการศิลปะนิพนธ์ คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพ
พิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร หอศิลป์ สยามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม
- พ.ศ. 2556 นิทรรศการกลุ่ม โครงการค่ายเยาวชนสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมสมัย
ครั้งที่ 8 ณ หอศิลป์ร่วมสมัย ถนนราชดำเนิน
นิทรรศการกลุ่ม โครงการค่ายเยาวชนสร้างสรรค์ ผลงานศิลปะร่วมสมัย
ครั้งที่ 8 ที่สถานทูตไทย ณ America Los Angeles
- พ.ศ. 2557 ร่วมแสดงนิทรรศการ ศิลปกรรมกรุงไทย ครั้งที่ 1

พ.ศ. 2558 นิทรรศการกลุ่ม Once upon a time ณ หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
พระบรมราชินีนาถ
นิทรรศการ TRUTH ณ Number 1 Gallery. Bangkok

